

Абонаментъ:

Годишно 24 л.

Полу-годиш. 12 л.

Единъ брой

20 ст.

Редакторъ: СТ. ПЕТРОВЪ.

С Л О В О

ИЗЛИЗА ДВА ПЪТИ СЕДМИЧНО.

Обявления

се приематъ по
споразумение

АДРЕСЪ

В. „С Л О В О“
Варна.

Ръкописи се приематъ.

Телефонъ № 248.

„СТИГА ИМЪ ТОЛКОВА!“

Положението на българския народъ върви по наклонна площ. Пада, стрѣмглаво пада и се свежда до плачевно. Какъ ще може да се подемe пакъ, като че ли не ни стига ума да кажемъ, па надали се и замисля нѣкой да каже и прѣдвиди. Мнозина сж, които го тласкатъ по наклонната площ, тласнаха го и той е вече много низко въ пропастьта, но кой и какъ ще го спаси отъ тамъ?—Въпросъ, който е твърдѣ наврѣмененъ и необходимъ за разрѣшение по единъ по-рационаленъ начинъ, за да се не повтори онова, което ни под-сказва миналото. А какво говори миналото? Какво че и другъ пѣтъ българскиятъ народъ е билъ поставенъ въ пропасти и свежданъ до отчаяние, дълго е страдалъ и търпѣлъ, търпелъ до като всѣко търпение се изчерпвало и, за да не загине, отпочвалъ борба съ себе си.

Днешното положение на българския народъ се отождествява съ онова, въ което, както го прѣдава едно народно прѣдание, е билъ поставенъ слѣдъ подпадането му подъ турска власт. Това прѣдание казва: Българскиятъ народъ, като подпадна подъ турска власт, биде обложенъ съ тежки данъци и ангарии. Сведе глава, помири се съ положението си, и отпочна усилен денонощна работа, за да насмогва и се запази като честенъ. Минава се извѣстно врѣме, въ което новитѣ му владѣтели, като виждатъ, че народътъ се труди и честно издѣлжава, налагатъ му нови данъци, почти двойни на първитѣ, съ редъ ограничения и тяжести. Народътъ се стрѣсва. Подирва срѣдства да се издѣлжава и устоява на връхлѣтѣлото го зло, но като не смогва само съ труда си, прибѣгва къмъ молитвата. До като по-рано черквитѣ били праздни, сега почнали да се пълнятъ съ отчаяни богомолци. Създаденото положение не могло да се схване отъ власниците правилно. Тѣ мислили, че народътъ пълни черквитѣ отъ доволство, отъ нѣмане що да правятъ въ празничнитѣ дни, та му удвоили данъцитѣ и задѣлженията. Слѣдъ това трето увеличение на данъци и задѣлжения, народътъ като видѣлъ, че нѣма спасение нито отъ непосилнитѣ му трудове, нито отъ молитви, отчаялъ се и ударилъ на пиянство, игри и

развлечения. Прѣстаналъ, като че ли, да се грижи за задѣлжения и себе си. Минавалъ отъ днесъ за днесъ. Кавги, кражби, убийства и, всевъзможни отъ тоя родъ буйства, зацарили вредъ по страната. Чакъ сега властниците, като видѣли всичко това, спрѣли да увеличаватъ данъцитѣ и задѣлженията му, като казали: *„Стига му толкова!“* Въ послѣдствие, какво разправя прѣданието и историята на българския народъ, това *„Стига му толкова“* струва много скжпо на изреклитѣ го.

Днесъ не е ли врѣме да се каже *„Стига му толкова!“* Защо продължава гнетъ и увеличение? Не вижда ли се, че народътъ отдавна е прѣсталъ да работи, че черквитѣ вече сж праздни, а кръчмитѣ, театритѣ, развлеченията—гъмжила? Не показва ли това отчаяното положение на народа, който живѣе само днесъ за днесъ? До кога може да се живѣе и кара така?...

Социални въпроси.

„Насущний даждъ намъ днесъ“.

Най-жизнения социаленъ въпросъ за днесъ на нашето общество е хлѣбния. Даже, когато хлѣбъ имаше въ изобилие, то се молѣше да не бжде лишавано отъ него—*„Насущний даждъ намъ днесъ“*.... а сега, когато го нѣма, когато му се дава съ мѣрка и срѣщу купончета, като че ли прѣстана да се моли. Не се моли, а го дири съ свѣщъ. Тѣй бѣше есенесъ, тѣй е и сега. Много граждани скжпо и прѣскжпо си бѣха набавили, всѣки по силитѣ си, по нѣкой и другъ килограмъ брашно за „черни дни“, както казваха. Специалната комисиия по прѣхраната въ града не прѣчеше за това, дори насърчаваше и съдѣйствуваше на поупателитѣ. Закупенитѣ храни бидоха деклариранни и описани отъ изземателнитѣ комисиии. При описването имъ се прѣсмѣтнаха на сѣмействата за „чернитѣ дни“—мѣсицитѣ прѣдъ новата реколта. Пита се общественото: *„Настанаха ли тия дни, та комисиията промѣни рѣшението си и заповѣда да се изразходватъ запаситѣ отъ идния мѣсець? Не шокира ли промѣната всѣкого, като го кара да чертае грозни перспективи за „насущния“ въ бждаще?“*

Добрѣ ще стори комисиията, ако обясни на общественото защо прави това и го успокои, за да гледа по спокойно работата си.

Сѣмейни права и възпитание.

Нѣколко думи за ученицитѣ отъ първоначалнитѣ училища.

Бѣхме свидѣтели на кръвопролитни войни и невиджани до сега безумия, сме свидѣтели слѣдъ всичко това и на велика провала. Маса факти стоятъ прѣдъ очитѣ ни и ни бодятъ, а ние се правимъ на слѣпци и не хаемъ.

Единъ отъ тия факти, който тѣй осезателно се вѣвира въ очитѣ на всѣкого и парливо боде, е третирания—първоначалнитѣ училища въ града ни.

Седемъ мѣсеца се изминаха отъ учебната година, а занятията въ тѣхъ не се почватъ. До вчера се извиняваше положението съ появилитѣ се въ града епидемии, а отъ 24 т. м., откакъ хигиеническиятъ свѣтъ взе рѣшение да се откриятъ всичкитѣ училища въ града, поради прѣкратената епидемия, съ що ще се оправдава неученето на първоначалнитѣ училища? Гледаме ученицитѣ отъ прогимназии и гимназии прибрани вече въ училищата и се занимаватъ, а тия отъ първоначалнитѣ училища, дѣцата изключително на варненскитѣ граждани, още скитатъ по улицитѣ и губятъ скжпото си врѣме. Какъ може да се схване тая аномалия? Това леко застѣпване първоначалнитѣ училища, основата на всички други—интелектуалния ръстъ на поколенията?

При наличността вече на толкова празни частни здания да се заематъ училищнитѣ помѣщения и оставятъ дѣцата на улицата е голѣма несъобразителностъ, дори прѣстѣпна нехайностъ. А ако тая аномалия продължи съ още нѣкоя седмица и друга, какъ ще се оправдава днешното общество за изгубенитѣ години на тия въ нищо невинни дѣца? Както се гледа за възрастнитѣ ученици да не изгубятъ годината си, не трѣбв ли да се гледа тѣй и за малкитѣ? Нѣма ли утрѣ и тѣ да порастатъ и да иматъ нужда сжщо така отъ изгубената година?

ТЪРГОВИЯ, ИНДУСТРИЯ И ЗЕМЛЕДѢЛИЕ.

Аномално явление.

Есенесъ и прѣзъ зимата до нѣкое врѣме, търговията съ нѣкои продукти отъ първа необходимостъ бѣше свободна, тѣй напримѣръ тая съ боба, мастята и др. Прѣзъ това врѣме се намираше бобъ почти на всѣкъдѣ и то съ по 1.80 лв. до 2.00, 2.50, а мастъ отъ 20 до 30 лв. кгр. Почна да се шушука между граждани и търговци, че тия, както и други нѣкои продукти, ще се нормиратъ отъ комитета и поставятъ подъ възбрана. Какво видѣхме? За едно кжсо врѣме боба

добѣ цѣна до 7 лв. кгр., а мастята 40, 45 па даже и 50 лв. Нормира ги комитета и тури подъ възбрана, за да се не намиратъ вече никждѣ или ако ги има нѣйдѣ, да ги продаватъ по контрабанденъ начинъ на двойно и троино по-скжпи цѣни.

Какво се постигна съ нормирането и възбраната?—Боба и мастята се изнасятъ въ други околии и окржзи, даже и задъ граница, а населението на града се лиши отъ тѣхъ.

Нормираха се цѣнитѣ на яйцата. Не се продаватъ като че ли такива, а дотрѣбватъ ли нѣкому, трѣбва да ги дири отъ заднитѣ врата и да ги намѣри само за приятелство по двойна цѣна отъ нормираната. Яйца въ града нѣма, а пълни каси съ такива добиха крака за далечни крайща.

Сжщото е и съ кокошкитѣ. Поне азъ не виждамъ продажбата на такива свободно по пазаря. Продаватъ се, но по кжщитѣ, за приятелство и все за приятелство....

Какво показва това аномално явление въ нашия търговски свѣтъ и комитетскитѣ разпорѣждения?....

Хроника.

Пристигналъ параходъ.

На 26 т. м. пристигна въ Варненското пристанище италиански параходъ, който прѣди нѣколко дни е трѣгналъ отъ Неаполъ. Той носи много продукти, бѣльо и платове.

Образувана кооперация.

Въ града се е образувало едно кооперативно д-ство „Трудъ“ за свиневѣдство, което има за цѣлъ да развъжда, подобрява породата и дири пазаръ. Фирмата на сжщото е регистрирована отъ Варненския Окржженъ Сждъ.

Изъ търговската камара.

Слѣдъ отчета за дѣйността на камарата прѣзъ 1915, 16, 17, 18 год. се разгледа въпроса за положението на еснафитѣ у насъ, че слѣдъ диганието на мораториума всички ще бждатъ изложени, поради това че не могатъ посрѣщна задѣлженията си и е рѣшено да се ходатайствува за 10 милионенъ кредитъ, който да служи за подкрѣпване еснафитѣ. Държани сж рефератитѣ: Прѣходното стопанство, отъ подпрѣдсѣдателя на камарата Д-ръ Екимовъ и секретаря Д-ръ Каросеровъ и *каменовѣлената политика на България* отъ Търновскиятъ членъ Д-ръ Петковъ. Взети сж съответствующитѣ

резолюции, които ще се испратят на министъра на търговията.

Епидемията.

До 26 т. м. вечерта е имало всичко 65 души заболели от петнист тифъ. На 27 заболел единъ, оздравели трима, оставатъ 63.

КАКВО ИМЪ ДЪЛЖИМЪ

(Продължение отъ брой 36).

Тъ видимо се радваха на нашия напредъкъ, който наистина бѣше страненъ, защото бѣше тъй бързъ и обемаше всички отрасли на нашия, тогава младъ, държавенъ животъ. Особено силно се забѣляваше тоя напредъкъ въ кръга на образованието и възпитанието на тогавашната ни младежъ.

Само за нѣколко години, слѣдъ освобождението си, ний можехме смѣло да съперничимъ съ коя да е наша съседка по отношение образователната си дѣйностъ. И наистина! Колко много български младежи, завършили образованието си тукъ, отиваха въ Европа, слѣдъваха редица години тамъ и се връщаха слѣдъ това въ България и заработваха съ перспективата да видятъ скоро отечеството си поставено въ числото на по-дѣеспособнитъ и напреднали народи. Ний крачехме по-пътя на прогреса съ неоспоримъ успѣхъ. А това не бѣше малко. Слѣдъ единъ толкова въковенъ гнетъ, който едва ли не уби жизнеността и разстрои народнитъ ни и черковни (духовни) порядки, въ които намирахме утѣха и черпѣхме вѣра и надежда за утрѣшниятъ день, да се заработи тъй енергично и въ едно толкова кжсо врѣме тъй резултатно, това наистина не бѣше малко.

Въ кръга на нашата възпитателно-образователна дѣйностъ, ний имахме нужда отъ ръководни начала. Училището и сцената, които не само у насъ, но и у всички народи сж играяла най-голяма роль при възраждането на тия послѣднитъ, играеха добръ своята роль и у насъ.

Нашитъ педагози, въ своята трудна работа, потърсиха помощта на своитъ голѣми колеги чрѣзъ тѣхнитъ трудове, отъ напредналитъ страни на Европа. А нашитъ лите-ратори повикаха на помощъ произведенията на великитъ писатели отъ древността и тия на по-новото врѣме.

Безъ да се впускаме въ подробности относно ползата, която сж донесли и допринесли въ послѣдствие на нашата младежъ по отношение нейното образователно, възпитателно и морално закрѣпване ще споменемъ, че и тукъ, покрай литературитъ на другитъ народи, английската литература допринесе много.

Безсмъртнитъ произведения на Шекспира, които не сж нищо друго освѣн огледало на английскитъ животъ съ цѣлата му красота и душа на англичанина, тъй великодушна и хуманна, които сж влияели на редица поколѣния отъ порано свободнитъ народи, не можеха да не укажатъ и своето голѣмо влияние върху живота на нашата младежъ.

Тъ се четѣха и възприемаха съ жаръ. А по-послѣ, когато тия произведения, колкото и слабо да се играеха на нашата сцена, все пакъ

рѣшително указваха своето влияние и допринасяха много за закрѣпването моралтъ и честта бѣха неговитъ цѣнни елементи. Вънъ отъ не на народния ни животъ, въ това, тѣ иматъ своитъ заслуги и въ нашия политически животъ, тогава младъ и току що оформяващъ се, търсѣше да намѣри свой правиленъ пѣтъ. — Като казвамъ „тѣ иматъ заслуги и въ нашия политически животъ“, нека не се разбира, че само драматическитъ произведения на английскитъ писатели, во главѣ Шекспира, иматъ тия заслуги, а и произведенията отъ политически, нравственъ и икономически характеръ, цѣността на които търпи малка, за да не кажемъ, никаква критика.

Благодарение на всичко туй и на редъ още цѣнни влияния, ний, като народъ, и отечеството ни, като държава, безъ да забравяме заслугитъ на видни тогава наши хора, било като държавници или като обществени фактори и добритъ качества на нашия народъ, въ едно тъй скоро врѣме се отърсихме отъ всичко чуждо и се почувствувахме почти свободни.

Да, но не бѣше това всичкото. Една малка частъ отъ цѣлиятъ български родъ бѣше свободна и не-наситно се радваше на своята свобода, когато другитъ останали на-ново подъ властта на стария угнетителъ и други, които минаха въ рѣцѣтъ на новъ такъвъ, горчиво оплакваха своята участъ, дошла отъ рѣшението на конференцията въ Берлинъ, чийто прѣдсѣдател бѣ Бисмаркъ, който за смѣтка на своята политика на балкана, изложи живота и сществуването на такива много наши сънародници.

Слѣдва.

ТЕАТЪРЪ, МУЗИКА И ИСКУСТВО.

Първия концертъ на мѣстната Оперетна дружба.

Въ недѣля слѣдъ обѣдъ—23 т. м., мѣстната Оперетна дружба даде своя първи дневенъ концертъ. Идеята за такива концерти е похвална. Тя ще даде възможностъ на нашата публика, да чуе хубава, сериозна и разнообразна музика. Такива концерти не е злѣ да се даватъ по-често, за да може да се допринесе що годъ за създаването на музикаленъ вкусъ и любовъ къмъ истинската музика въ нашата публика.

Програмата на концерта бѣ доста разнообразна. Двѣтѣхъ трио: Славовъ, Марковъ и Найденовъ изпѣкнаха като едни отъ най-хубавитъ номера. И тримата ексекутанти иматъ музикаленъ похватъ и влагатъ душа въ изпълнението.

Г. Славовъ въ Каватината отъ Рафъ показа сигуренъ лѣкъ, нѣмаше обаче достатъчно нюансировка.

Г. Марковъ хареса въ серенадата отъ Толбекъ, особена хубава звучностъ придаде на низкитъ тонове.

Г-нъ Стефановъ има приятенъ и култивиранъ теноръ. Липсва му обаче обемъ и тембъръ за оперни парчета. Харесаха ни много народнитъ парчета.

Г-нъ Младеновъ е добъръ музикантъ. Съ хубава техника и съ дълбоко-музикално разбиране, изпълни своитъ три парчета. Акомпанира леко и изящно.

Г-ца Розенбергъ акомпанира коректно и съ чувство.

Въобще впечатленията отъ концерта сж повече отъ задоволителни, имайки прѣдъ видъ, че голѣма частъ отъ ексекутантитъ сж дилетанти.

Не можемъ освѣнъ да поздравимъ дружбата, която съ концерта отъ Недѣля, 23 т. м. открива серия на други подобни музикални продукции.

Отъ партера.

За назидание.

Английския Комендантъ на града, Г-нъ Генералъ Брусъ на 26 т. м. наказа съдържателитъ на пивница „Кюстенджа“ Иванъ Минчевъ и Христо Лазаровъ, съ 5,000 (петъ хиляди) лева глоба, за гдѣто въпрѣки за-прѣщението сж си позволили да купятъ отъ английски войници една дрѣха и други нѣкои още прѣдмети. Глобата биде веднага събрана. Отъ сжщитъ е взета 2500 лева парична гаранция, която ще бѣде конфискувана въ случай, че повторно извършатъ подобно нарушение и ще бждатъ интернирани.

Благодарение на дадената отъ полицията добра референция за тѣхъ, г. Генерала имъ позволи да продължаватъ търговията си, иначе щѣха да бждатъ интернирани.

Нека варненскитъ граждани да взематъ добра поука отъ този случай.

Послѣдни новини.

Изобличение Венизелоса.

Едхемъ Рухи, депутатъ турчинъ отъ Гюмюрджинския окръгъ, на 26 т. м. въ камарата е прочелъ декларация отъ името на депутатитъ турци въ Тракия, съ която е изобличилъ Венизелоса въ лъжа. Не било вѣрно, че 12 души турски депутати отъ Тракия искали присъединяването на тая областъ къмъ Гърция, както твърдѣлъ той прѣдъ конференцията. Прѣди всичко въ камарата нѣмало 12 души депутати турци отъ Гюмюрджинско. Били шестъ. Седмия Мехмедъ паша билъ умрѣлъ още прѣди три години. Фактътъ много ясно говори до кждѣ отива грѣцкия водителъ, за да прѣстави чуждото за грѣцко и оплете своята кошница.

Шакиръ Зюмриевъ.

Варненския народенъ прѣдставителъ, Шакиръ Зюмриевъ е билъ избранъ за прѣдседателъ на централния комитетъ на „Мюсюлманското благодетелно и просвѣтно дружество“ въ България.

Цѣлътъ на дружеството е да се грижи за сирацитъ на загиналитъ мюсюлмани войници отъ българската армия и за обновление просвѣтното дѣло на мюсюлманитъ въ Царството.

Берлинъ 27 т. м. Опозицията отъ лѣво и дѣсно усили борбата срѣщу боржуазно-социалистическото правителство. Причината на това е оживяването на правителството да се добере до справедливъ миръ.

Печатница „ВОЙНИКОВЪ“ — Варна.

Послѣденъ часъ.

Римъ 25 т. м. Съобщаватъ отъ Парижъ. Комисията за лигата на народитъ разгледа разнитъ проекти и ще се събере на ново иднитъ дни. Финансовата комисия рѣши, единодушно, щото лигата да съдържа и една финансова секция.

Ньюйоркъ. Вѣстникъ „Глобъ“ и др. 120 американски вѣстници задали слѣдния въпросъ на своитъ читатели: »добръ ли е Съединенитъ щати да влѣзатъ въ лигата на народитъ, за да покровителствуватъ мира? Полученитъ резултата сж върху 65,795 отговори: 49,519 положителни и 17,280 отрицателни.

Лаворе Диталия отъ 18 т. м. съобщава че новитъ граници на България сж били проучени на Ромънскитъ и Югославянски работи. За Срѣбско-Българската граница рапорта още не е прѣдставенъ, но вѣроятнo е че исканията на Сърбия нѣма да бждатъ удовлетворени.

Базелския националъ Цайтунгъ съобщава, че безредицитъ въ Югословия продължаватъ. Съобщенията между Добровникъ и Хиндерланда му сж прѣкъснати. Хърватитъ явно сж противъ Сърбия и се стрѣмятъ да се сближатъ съ Унгария. Тѣ се оплакватъ отъ Сърбия. Очакватъ се нови безредици.

София 28 т. м. Днесъ 10 ч. прѣди обѣдъ Н. В. Царя прие г-нъ Хайнъ, прѣдставителъ на Американското правителство въ Европа по прѣхраната.

София 28 т. т. Между група стамболийски и широкитъ социалисти се водятъ прѣговори по обща дѣйностъ въ работата на блока.

Варненско Градоначалство.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4285

Варна, 27 Мартъ 1919 г.

Всѣки поданикъ на съглашенскитъ сили отъ Варненски окръгъ: Англия, Америка, Франция, Италия, Белгия, Сърбия, Ромъния, Гърция и Русия, които не сж наторализирани, се поканватъ да прѣдставятъ въ течение на три деня отъ днесъ въ Градоначалството имената и адреситъ си.

Отъ Градоначалството.

Фабриката за печати

на

Перикли Георгиевъ въ Варна

дири майсторъ — специалистъ и печаторѣзачество

5—2 отъ фабриката

Администрацията сж помѣщава въ ул. „Малка търговска“ № 2, задъ банка „Отечество“.

2000 разни илюстрирани карт за 120 лв. Справка Януловъ печатница Войниковъ.

Четете в. „Слово“